HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2010 Nr. 4

"Dyrskovhuset" 1813-2010 Svendborgvej 317

Af: Paul Georg Pedersen, formand for Højby Lokalhistoriske Arkiv.

Luftfoto 1958 af "Dyrskovhuset", Svendborgvej 317, taget af Sylvest Jensen foto. Bemærk resterne af Åsen og de få huse, der indtil da er bygget på Syvhøjevej. Billedet tilhører Højby Lokalhistoriske Arkiv.

Endnu én af de gamle ejendomme fra udskiftningen er ved at bukke under for tidens tand. Det drejer sig om ejendommen på venstre hånd lige før rundkørslen i det gamle højbysving, når man kommer fra Højby og kører mod Odense, dér hvor Anna Mortensen boede i en menneskealder, og hvor hendes slægt før hende har boet, siden ejendommen blev bygget i 1813.
Efter 15 år på fremmede hænder, er ejendommen nu atter tilbage i den gamle slægts eje, idet Anna Mortensens ældste søn, Poul Juul Mortensen, netop har købt ejendommen tilbage.

Fæstehusmand
Den første fæster af det dengang nyopførte hus på parcel nr. 4 af Peder Larsens nedlagte gård, matr. nr. 11a. (nuværende Højbyvej 40), var Peder Rasmussen, der i ca. 20 år havde været kusk for herskabet på "Elvedgård" i Veflinge sogn på nordvestfyn, men hvor desværre først hans to ældste døtre og senere hans kone døde fra ham.
Han ankommer her til sognet i 1813 sammen med den yngste datter, Maren Pedersdatter, og gifter sig i en alder af 56 år med sin anden hustru på kun 30 år, Cathrine Marie Pedersdatter, fra Odense.
10 år senere i januar 1823 køber Peder Rasmussen "Dyrskovhuset" af Hollufgård til selveje.
Datteren, Maren Pedersdatter, gifter sig som 32-årig i 1838 med en 24-årig tidligere tjenestekarl fra "Blangstedgård", Johan Hansen, som var født i Gestelev, og de to unge overtager ejendommen allerede året efter.

En dygtig og kreativ selvejer
Johan Hansen bliver en velhavende mand, for ud over at passe sit lille landbrug er han vejentreprenør, og han sælger ligeledes grus fra åsen, der er en del af hans jordlod. Han holder 2 heste og tjener som hestehandler gode penge, ligesom han har frikøbt sin søn fra militærtjeneste, så han kan hjælpe faderen i det daglige.
Fra Højby Sogneforstanders protokol kan vi læse, at han i året 1864 har klaget over ansættelsen i krigsskat, der for hans vedkommende lød på 200 rdl., men har måttet betale på lige fod med den øvrige befolkning. Men det har været rigtig mange penge at skulle udrede for en lille husmand.
Johan Hansen får kun een søn, Peder Johansen, der i 1874 overtager ejendommen efter sine forældre. Han var samme år blevet gift i Kværndrup kirke med Anne Offersen fra Egeskov Mark.

Familien køber Højby Kro
I 1907 får han tillige skøde på Højby Kro efter en tid at have været dens forpagter. Peder Johansen har lært noget af sin far, han er en dygtig mand, der forstår at handle og få noget ud af det.
Peder Johansen og Anne Offersen får en datter og to sønner.
Den ene søn, Johannes Conrad Johansen overtager i

Her er Sovjetunionens ministerpræsident Nikita Khrustjov, i den sorte limousine forrest, på vej til modtagelse på Odense Rådhus. Det er "Dyrskovhuset", Svendborgvej 317, der ses i baggrunden samt hele Khrustjovs følge, i kortege. Billedet tilhører Højby Lokalhistoriske Arkiv.

1918 Højby Kro efter forældrene og har den indtil 1934, hvorefter den glider ud af familiens eje.
Datteren Mathilde Abelone Johansen blev gift i Højby Kirke 1901 med gartner Anders Asger Andersen fra "Ny Lammehave" i Ringe, og de overtager i 1918 "Dyrskovhuset" her. De driver gartneri på ejendommen og får 6 børn, hvoraf barn nr. 4, Anna Rigmor Andersen, er den, der slutter ringen i første omgang. Anna Mortensen blev født i 1909 og blev gift 1938 i Højby Kirke med Johannes Juul Mortensen, der var født i Hjulby 1911, og de får 3 sønner, Poul, Svend og Asger Juul Mortensen.

Ejendommen sælges men købes igen
Men som ovenfor nævnt blev "Dyrskovhuset" i 1995, med et areal på 2.195 m2, solgt og afhændet af den familie, - efter 182 år - der gennem 5 slægtled havde beboet stedet. For den nye ejer, Poul Juul Mortensen, vil det uden tvivl være lidt vemodigt at skulle være den, der skal rive det gamle barndomshjem ned, rydde grunden og bygge nyt. Noget der uvægerligt vil pynte gevaldigt på det indvendige hjørne af det gamle højbysving.

Højbysvinget
Det sving, der har været vidne til så mange begivenheder, at der alene ud fra dette kunne skrives en længere, spændende beretning over utallige færdselsuheld, store som små, hvor både vin og øl og grise har været involveret. Ja, selv den magtfulde Nikita Khrustjov fra Sovjetunionen passerede her forbi den 18. juni 1964, på vej fra Ringe, hvor han havde besøgt tidligere statsminister Erik Eriksen.